Přechodná přirážka k dani důchodové na berní rok 1936 a mimořádné dobropisy.

Zákonem č. 177/1931 byla zavedena k důchodové dani přechodná přirážka, která podle zákona č. 120/1932 se pohybuje od 30% do 100% při důchodu od 15.000 Kč výše. Podle zák. č. 257/1935 vybírala se naposled též k dani důchodové za berní rok 1935. V části čtvrté zák. č. 226/1936, kterým se mění a doplňuje zákon o přímých daních, se stanoví, že tato přechodná přirážka se vybere též k dani důchodové za berní rok 1937.

a) Z toho vyplývá tedy především, že berní rok 1936 byl tu přeskočen, patrně proto, poněvadž důchody tohoto roku tak jako tak tvoří dvakrát základ zdaňovací, totiž jednou pro rok 1936 a jednou pro rok 1937.

b) Ohledně přechodné přirážky neplatí také ustanovení o prozatímních splátkách na základě posledního předpisu (výnos min. fin. z 18. listopadu 1932, č. 122.907/32), takže berní úřady mohou požadovati na poplatnících splátky jen na základě vyměřené daně b e z přirážky, která byla vyměřena pouze pro rok 1935 (Steuer- und Gebührenrundschau 1937, str. 36).

c) Z toho všeho však plyne, že podle vlád. nař. č. 6/1937 o mimořádném dobropisu z plateb vykonaných v roce 1937 na přímé daně s přirážkami budou za p ř e p l a t k y pokládány platy z roku 1937, které přesahují výši předpisu za rok 1936 po odečtení »přechodné přirážky«, neboť podle § 293 zák. o přímých daních ve znění novely č. 226/36 nelze podle našeho názoru pokládati »přechodnou přirážku« za »příslušenství«. Je-li tento výklad správný a je-li »přechodná přirážka« splatná (viz sub b) teprve po předpisu, bude i za podmínek §u 293 zák. o přímých daních ve znění novely č. 226/36 p ř e p l a t e k v ů b e c častější, a j e h o v ý š e vyšší, než kdyby splatnost »přechodné přirážky« koincidovala se splátkami na daň samu.

Bibliografie.*)

Soupis literární činnosti ministra m. sl., ř. prof. soukromého práva právnické fakulty Karlovy university JUDra Jana Krčmáře.

Sestavil Josef Pražák.

A. Díla samostatně vydaná:

O smlouvě námezdní podle práva rakouského se zřetelem ku právu římskému. I. Část úvodní. Knihovna Sborníku věd právních a státních, řada právovědecká, čís. I. Praha, 1902.

Úvod do mezinárodního práva soukromého. Část I. Propedeutická. Knihovna Sborníku věd právních a státních, řada právovědecká, čís. XII. Praha, 1906.

Základy Bartolovy a Baldovy teorie mezinárodního práva soukromého. Knihovna Sborníku věd právních a státních, řada právovědecká, čís. XXIII. Praha, 1910.

Zákon o zabrání velkého majetku pozemkového. 1919.

Všeobecná část občanského zákoníka a právo obligační. Návrh subkomitétu pro revisi občanského zákoníka. Referent Dr. Jan Krčmář.

---

*) Budeme soustavně otiskovati autorisované bibliografie prací našich vynikajících právníků, aby tyto práce byly praktickým právníkům v jich úplnosti známy. — Pozn. redakce.

La frontière polons-tchécoslovaque dans la région de Spiš. (Exposé juridique présenté a la Cour permanente de Justice internationale.)

Právo občanské I. Část všeobecná, 1. vyd. 1929, 2. vyd. 1932, 3. vyd. 1936. — II. Práva věcná, 1. vyd. 1928, 2. vyd. 1934. — III. Právo obligační, 1. vyd. 1929, 2. vyd. 1932, 3. vyd. 1936. — IV. Právo rodinné, 1. vyd. 1930, 2. vyd. 1932. — V. Právo dědické, 1. vyd. 1930, 2. vyd. 1933. — Dílo toto vycházelo již dříve ve formě litografií a později tištěno jako rukopis.

Celní unie německo-rakouská. Protokol ze dne 19. března 1931. Řeč, kterou promluvil před Stálým soudem pro mezinárodní spravedlnost dne 28. června 1931 J. Krčmář jako advokát Československé republiky.

Régime douanier entre l'Allemagne et l'Autriche. Exposé juridique présenté à la Cour permanente de justice internationale.

B. **Pojednání v časopisech, případně publikacích:**

Povinný podíl a darování. Právník XL (1901), str. 822—828, 853—860.

O substituci fideikomisární k dílu povinnému. Právnické rozhledy 1902, str. 119—121, 129—130, 141—143, 154—156.

Lze-li odpírati uznání neexistentního závazku podle zásad platných pro condictio indebiti anebo dle zásad, které platí pro condictio sine causa? Sborník III (1903), str. 23—30.

O odporu mezi normami kolisními, jmenovitě o zpětném a dalším poukazu. Sborník III (1903), str. 475—488.

O pojmu a významu mezinárodního práva soukromého. Sborník IV (1904), str. 183—191.

O poměru práva mezinárodního k mezinárodnímu právu soukromému, pak o důvodech positivné formace tohoto. Pocta podaná českou fakultou právnickou panu Dr. Ant. rytíři Randovi k sedmdesátým narozeninám (1904), str. 229—327.

Institut de droit international a jeho práce v oboru mezinárodního práva soukromého. Sborník V. (1905), str. 65—128.

O konferencích haagských. Sborník V. (1905), str. 278—301, 458—514.

K názvosloví mezinárodního práva soukromého. Sborník VI. (1906), str. 69—87.

Dr. Bohuš Rieger. (Ze života.) Sborník VIII. (1908), str. 1—7.

Rieger a universita. Sborník VIII. (1908), str. 52—54.

Památce J. Stupeckého. Sborník VIII. (1908), str. 55—59.

Beiträge zur Geschichte des internationalen Privatrechtes. Festschrift zur Jahrhundertfeier des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches. Zweiter Teil (1911), str. 133 až 161.

Z dějin mezinárodního práva soukromého. (Část příspěvku k souboru pojednání vydanému na oslavu stoleté platnosti všeob. zák. obč.) Právník L (1911), str. 537—546.

O vědeckém působení profesora Dra Emanuela Tilsche. Sborník XIII. (1913), str. 10—20.

Poznámky k dědickému právu dílčí novely k občanskému zákoníku. (Cís nař. ze dne 12. října 1914, č. 276 ř. z.) Právník LIV (1915), str. 201—209.

Antonín rytíř Randa a česká věda právní. Sborník XV (1915), str. 2—8.

O některých pochybných otázkách hmotného práva konkursního a vyrovnávacího. Právník LIV (1915), str. 405—418.

O funkci a významu definice v právní vědě. Sborník — Pocta Ottova (1915), str. 220—237.

Příspěvky k výkladu reformovaného práva občanského: I. O právu sousedském. Právník LV (1916), str. 729—738, 769—780. — II. O popření manželského původu dítěte zrozeného ve lhůtě zákonné. Právník LV (1916), str. 811—818, 845—851, 877—882, 905—912.

O reformě občanského práva. Obzor národohospodářský XXI. (1916), str. 409—418, 453—464, 499—508.

Několik poznámek k reformě práva občanského. Sborník XVII. (1917), str. 1—14.

Příspěvky k výkladu reformovaného práva občanského. Právník LVI (1917), str. 705 a n. (Pokračování.)

Literatura

Sbírka rozhodnutí pracovních soudů, sv. I., č. 1—150, 1936, str. 254.

Ministerstvo spravedlnosti v lednovém čísle Věstníku ukončilo jako přílohu první svazek Sbírky rozhodnutí pracovních soudů, jenž obsahuje rozhodnutí z r. 1932—1936. Je to příliš dlouhá doba pro jediný svazek, uváží-li se, jaké množství složitých problémů (na př. práce přes čas, vzdání se nároků, kol. smlouvy) musí řešiti pracovní soudy a pro svá rozhodnutí nemají dostatečné opory v zákonech, nýbrž soudy tu četné normy teprve tvoří. Právě pracovní rozhodnutí mělo by ministerstvo vydávati urychleně, jak je tomu na př. v Rakousku, kde každoročně je úředně publikován spolkovým ministerstvem spravedlnosti svazek s ca. 130 pracovními rozhodnutími. Je ovšem obtížné pracovní rozhodnutí sestaviti, poněvadž jednak rozhodnutí nejvyššího soudu v tomto oboru nejsou tak četná a také nelze otiskovati rozhodnutí t. zv. skutková, jednak výběr rozhodnutí krajských soudů jako soudů odvolacích musí býti opatrný, aby se neutvořil vadný prejudic. Tyto obtíže nejsou však nepřekonatelné. Právní prakse pak naléhavě potřebuje intensivnějšího informování o stavu judikatury. Roční úřední žeň ca 35 rozhodnutí ze všech rozhodnutí pracovních je přece jen skrovná. K o b l í ž e k.

JUDr. J. M. Novotný a JUDr. O. Hanuš, **Daňová příručka,** 1937, 6. vyd., str. 424, cena 32 Kč, váz. Kč 40.—.

Daňová novela č. 226/36 vyvolala potřebu nových vydání dosavadních zákonů o přímých daních, jichž publikaci však pozdrželo opožděné vydání prováděcího nařízení. Proto jest velmi vítané nové vydání daňové příručky, která nemusí přihlížeti k jednotlivostem, nehledě k tomu, že oba autoři jako spolupracovníci novely a prováděcího nařízení jsou i o všech zásadách prováděcích nařízení dobře informováni. Není bezvýznamnou skutečností, že daňová příručka vyšla již v 6. vydání. Za svoji popularitu děkuje v prvé řadě stručné, výstižné a hlavně srozumitelné formulaci nejen daňových, ale též i hlavních poplatkových a dávkových předpisů. Jest to vskutku dobrá příručka, neboť rychle, věcně a jasně informuje o všech otázkách, které prakse potřebuje a to nejen vhodně uspořádaným a rozčleněným textem, nýbrž přináší též četné vzorce a hlavně úřední formuláře, vyplněné dle běžných případů. Poněvadž letošního roku přiznání daňové týká se dvou let 1936 a 1937, budou právě tyto vzorce jistě velmi vyhledávány. Kžk.

Po časopisech.

Plenární usnesení nejv. soudu

a jich význam t. j. usnesení učiněných v 11 členném senátu o různě řešených právních otázkách za účelem zachování jednotnosti judikatury — zajímavě rozebírá sen. pres. n. s. Václav C í c h a v článku »Poznámky k plenárnímu usnesení nejvyššího soudu ze dne 26. října 1936, pres. 1268/36 (č. 1382 sb. m. spr. civ.)«, Soudcovské listy, roč. 18, 1937, str. 33:

»Takové usnesení je podle zachovávané praxe z á v a z n é p r o v š e c h n y s e n á t y nejvyššího soudu, třebaže není závazné pro soudy nižších stolic (§ 12 obč. zák.). Dojde-li táž otázka k řešení u nejvyššího soudu, nemůže se tento uchýliti od názoru v plenárním usnesení zaujatého, takže se strana může na judikát spolehnouti. To ovšem se prakticky rovná autentickému výkladu dotčené právní normy, jímž se nejvyší soud říditi musí. Takový účinek plenárních usnesení, t. zv. judikátů, zapsaných do knihy judikátů, se u nejvyššího soudního dvoru ve Vídni zakládal na císařských rozhodnutích ze dne 3. října 1854 a

Podle § 1358 se nevyžaduje smlouva rukojemská a právní důvod, z něhož osoba, zaplativší cizí dluhy za onen dluh ručila, jest lhostejný. Rozhoduje jen, že plátce buď osobně nebo některými svými majetkovými kusy ručil za dluh, který se jeho samotného materielně netýká; definice dluhu materielně se netýkajícího osoby zavázané, jest sice teoreticky poněkud obtížná, v praksi však zpravidla nepůsobí obtíže.

Jelikož i zvláštní výhody pohledávky při postupu přecházejí na věřitele,[3]) platí zajisté při správné aplikaci zákona také pro náš případ.

Bedřich Pick.

Vnucená správa a rekurs.

Vnucená správa jest dalekosáhlé omezení dlužníkovo. Může býti povolena buď na základě exekučního titulu již vykonatelného, nebo dosud nevykonatelného (k zajištění), může však též býti povolena jako prozatímní opatření. Podle toho bude míti dlužník různé možnosti dovolávati se rozhodnutí vyšších stolic, pokládá-li povolení vnucené správy za nesprávné:

a) Byla-li vnucená správa povolena k vydobytí nebo k zajištění nároku, opírajícího se o cizozemský exekuční titul (§ 83, odst. 3 ex. ř.), jest v každém případě přípustný rekurs dovolací, i když druhá stolice rozhodnutí první stolice potvrdila.

b) Byla-li exekuce k vydobytí nebo k zajištění nároku, opírajícího se o tuzemský exekuční titul, povolena vnucenou správou v I. stolici a bylo-li toto povolení exekuce potvrzeno soudem II. stolice, nemá povinná strana již dalšího opravného prostředku (§§ 78 ex ř., 528 c. ř. s.). Jen proti změňovacímu rozhodnutí II. stolice jest přípustný rekurs na nejvyšší soud.

c) Byla-li vnucená správa povolena jako prozatímní opatření, tu však jest jakýkoli rekurs na nejvyšší soud úplně vyloučen, i když jde o změňovací rozhodnutí II. stolice (§ 42 odst. 2 ex. ř., ve znění čl. II., odst. 2 zák. č. 251/34). Tento názor potvrdil nejvyšší soud v rozh. z 5. října 1936, R I 785/36, Vážný 15.466.

Jest to zajímavý důsledek snahy, ve věcech menší důležitosti zameziti cestu k nejvyššímu soudu:

V daném případě jest mnohem obtížnější právě rozhodnutí, opírající se o pouhé osvědčení nároku, nežli rozhodnutí, opírající se o důkazy provedené v řízení předcházejícím rozsudku — a přece omezení dlužníkovo jest v obou případech tak dalekosáhlé, že zejména když bude povolena vnucená správa jako prozatímní opatření na nějaký podnik na dobu do skončení sporu v I. stolici, může to vésti ke zničení domnělého dlužníka dříve, než spor bude skončen, a po skončení sporu se může snadno ukázati, že vnucená správa nebyla výbec odůvodněna. Zákon však jiného řešení nepřipouští.

tionsrecht, 1910, pag. 243, Klang, pag. 233, Sedláček, Právo obligační, 1933, §§ 512 a násl.

[3]) Hasenöhrl, Obligationen, 1899/II., pag. 206.

Bibliografie.

Soupis literární činnosti ministra m. sl., ř. prof. soukromého práva právnické fakulty Karlovy university JUDra Jana Krčmáře.*)

Sestavil Josef Pražák.

Příspěvky k výkladu reformovaného práva občanského:

a) K dědickému právu třetí novely a řádu o zbavení svéprávnosti. Právník LVII (1918), str. 1—12, 49—61.

*) První část viz na str. 198 čísla 6.

b) O pojmu smlouvy pracovní. Zprávy Právnické Jednoty moravské, 1918, č. 1.
c) Poznámky k ústavu veřejného přislíbení. Sborník XVII. (1917), str. 1—29.
d) Poznámky k ústavu veřejného přislíbení. Právník LVII (1918), str. 318 až 325, 351—360, 398—416.

La réforme agraire dans la République Tchécoslovaque. La Nation tchéque, roč. 4. (1919), str. 723—732.

Několik poznámek k chystané reformě práva občanského. Sborník XX (1920), str. 35—39.

Ustanovení o hodnotě a ceně v občanském zákoníku a jejich poměr k některým otázkám současným. Sborník XXII (1922), str. 306—324.

Právní základy otázky javorinské. Zahraniční politika (1923), str. 1417—1426.

Československo-polská hranice na území spišském (Javorina) před Stálým Dvorem Mezinárodní Spravedlnosti v Haagu a před Radou Společnosti Národů v Paříži. Zahraniční politika (1924), str. 7—20, 102—118, 186—196, 600—603.

Vznik protokolu o smírném vyřizování mezinárodních neshod. Zahraniční politika (1924), str. 1255—1263.

Příspěvky k významu a ocenění lokarnských úmluv. Zahraniční politika (1925), str. 1334—1355.

Posudek ve věci thunovského svěřenství děčínského. Právník LXIV (1925), str. 268 až 277, 297—311.

Úvod k publikaci: Josef Stupecký. In memoriam. Bratislava, 1928.

Fideikomisy. Slovník veřejného práva československého. Svazek I. (1929), str. 594—598.

Finanční patent. Slovník veřejného práva československého. Svazek I. (1929), str. 607—609.

Manželství a manželské právo. Slovník veřejného práva československého. Svazek II. (1932), str. 541—549.

Obyčej, obyčejové právo. A. Všeobecně. Slovník veřejného práva československého. Svazek II. (1932), str. 1042—1046.

Odpovědnost za škodu. Slovník veřejného práva československého. Svazek II. (1932), str. 1073—1075.

Zákon a rozhodnutí. Sborník XXXII (1932), str. 89—110.

Glossen zur neuesten Bearbeitung des Rechtes des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches. Zentralblatt für die juristische Praxis (1932), str. 82—91, 505—509; (1933) str. 97—114; (1934) str. 161—168; (1936) str. 261—262.

Právnické názvosloví a právní pojmy. Poznámky k článku JUC. Vl. Čermáka v Právníku 71, na str. 696 a sl. Právník LXXII (1933), str. 41—44.

K osnově československého všeobecného zákoníka občanského. Směrnice prací v superrevisní komisi. (Přednáška.) Právník LXXII (1933), str. 169—173.

Příspěvky k pojmu právní povinnosti. Sborník XXXIII (1933), str. 29 a n.

Antonín Randa. Právník LXXIII (1934), str. 405—406.

Antonín Randa. Poznámky k jeho veřejným činnostem. Randův jubilejní památník (1934), str. 7—25.

Pracovní smlouva. Slovník veřejného práva československého. Svazek III. (1934), str. 441—451.

Metody právnického badání s ptačí perspektivy. Pamětní spis vydaný k šedesátinám univ. prof. Mauroviče. Beograd, 1934.

La personalité scientifique d'Antonín Randa. Bulletin de droit tchécoslovaque IV (1934), str. 1—13.

Předmluva ke knize o Karlu Hermannu-Otavském. Praha, 1936.

C. **Články novinářské v Prager Presse:**

Die Konferenz in Rom. Roč. 1921, čís. 7.
Völkerbund und Minoritätenschutz. Roč. 1925, čís. 304.
Ungarns Gesetz über den »Numerus clausus« vor dem Völkerbundrate. Roč. 1925, čís. 357.
Völkerbundrat und Bodenreform. Die Bedeutung der Genfer Entscheidung. Roč. 1927, čís. 267.
Völkerbund und europäischer Bund. Roč. 1930, čís. 288.
Das Haager Gutachten und die Zollunion. Roč. 1931, čís. 245.
Staat und Individuum. Staatsrechtliche Randbemerkungen. Roč. 1932, čís. 1.
Rechtsordnung und soziales Leben. Roč. 1932, čís. 87.
Vom Gerechtigkeitsgefühl oder: de mortuis nil nisi bene. Roč. 1933, čís. 1.
Völkerbund und Kleine Entente. Sonderbeilage der »Prager Presse«. Die Kleine Entente. Roč. 1933.

Literatura.

F. Weyr: **Teorie práva.** Brno-Praha, Orbis 1936.

Podati obsah, rozbor a kritiku Weyrovy knihy čítající bez mála 400 stran, jest v této recensi ovšem nemožno. Proto mi nezbývá než se omeziti na stručnou charakteristiku tohoto díla způsobem přijatelným praktickému právníku.

Celkový nárys své normativní teorie podal Weyr již roku 1920 v známých Základech filosofie právní a od té doby ji vytrvale propracovával, domýšlel a zdokonaloval v řadě článků publikovaných doma i za hranicemi. Přítomné dílo jest synthesou a dovršením této dlouholeté práce a s hlediska dneška i definitivní formulací Weyrovy normativní teorie. Podškrtuji slovo Weyrovy: neboť i když vyšel ze stejného myšlénkového základu jako Kelsen, přece v nejedné otázce ubíral se cestou vlastní, řeše ji způsobem od Kelsena odchylným. — Již dlouhý vývoj, kterým Weyr od Základů prošel, dává tušiti, že Teorie práva, i když setrvává na téže myšlenkové basi, jest něčím v podstatě jiným, než pouhým opraveným nebo doplněným vydáním Základů. Též celková její struktura je v podstatě odlišná.

Programem Weyrova spisu — a ten se kryje programem normativní teorie vůbec — je vybudovati novou obecnou teorii práva, totiž systém základních pojmů a představ, jichž právník používá při svém odbornickém myšlení o právu a které jsou tudíž nepostradatelnou pomůckou vědeckého zvládnutí každého konkretního právního řádu nebo jeho části. Je to na př. pojem právní normy, práv. řádu, práv. osoby, řízení atd. Jestliže jsem zdůraznil slovo novou, je tím řečeno, že autor obrací se tu proti právní teorii staré, tradiční, která byla vypracována řadou právnických generací a dle mínění Weyrova byla jednostranně ovlivněna představami římsko-právními. Této tradiční právní teorii, v níž my starší právníci jsme byli vychováváni a která dodnes je podkladem velké části vědecké právnické literatury, vytýká Weyr metodickou nedisciplinovanost, zvláště nekritické mísení teorie a prakse, neujasněnost a nesprávnost jejich pojmů (na př. pojem práva veřejného a soukromého, práva věcného a obligačního), a že místo aby poukazovala na to, co na právních jevech je společné, hledá spíše rozdíly, tak že ji vzhledem k této rozlišovací snaze možno zváti vědou o rozdílech.

Tento vžitý systém obecných právních pojmů a představ, který nesporně v mnoha směrech prokázal svou nepostačitelnost, Weyr ve své práci vytrvale kritisuje a snaží se jej nahraditi systemem novým, vybudovaným methodicky ukázněným postupem a orientovaným jednotným hlediskem, jímž je pojem normy. Představuje tedy jeho teorie práva soubor obecných pojmů, vyvozených ze základní představy normy a platících obecně, bez ohledu na konkretní obsah jednotlivých právních řádů; aplikací těchto pojmů na konkretní obsah právních řádů poznáváme tyto řády, a tak vznikají jednotlivé právní vědy (str. 74). Je tedy teorie práva obecnou vědou o právních normách (právní normologií) nadřízenou právním vědám konkretním, jež umožňuje tím, že jim předpisuje základní pojmy a představy, s nimiž musí pracovati.

Obecnou právní teorii s obdobným cílem znala, jak již pověděno, i tradiční právní